

30.05.2017 р.

Президенту України
Порошенку П. О.

вул. Банкова, 11, м. Київ, 01220

Звернення

Вельмишановний пане Президенте!

На сьогодні в Україні існує реальна загроза для довкілля і здоров'я внаслідок неконтрольованого державою використання пестицидів агропідприємствами при вирощуванні сільськогосподарської продукції. Тому громадські організації України, діяльність яких спрямована на захист довкілля та здоров'я людей, вимагають від Вас негайного прийняття рішень щодо забезпечення дієвого контролю за використанням пестицидів в країні.

Зараз в Україні зареєстровано близько 1000 дозволених до використання пестицидів і агрохімікатів. Проте, державою не забезпечується жоден контроль за їхнім використанням. Після реорганізації Санітарно-епідеміологічної служби України у 2016 році повноваження санітарного контролю перейшли до Держпродспоживслужби України, але лабораторії колишньої СЕС, які здійснювали цей контроль, залишилися у підпорядкуванні МОЗ України, в даний час не мають жодних контролюючих повноважень.

Також, з 24 обласних Держекоінспекцій лише 3 мають атестовані лабораторії на право проведення досліджень вмісту 5 дозволених до використання в Україні пестицидів у ґрунтах і воді. Однак і ці лабораторії не здійснюють лабораторного контролю за використанням пестицидів.

Таким чином, і Держпродспоживслужба, і Держекоінспекція – державні контролюючі органи проводять лише перевірку наявної документації на використання пестицидів підприємствами. А реальний контроль за вмістом пестицидів у воді, повітрі і ґрунтах, за тим, які саме пестициди використовують агропідприємства та в якій кількості, чи законно вони ввезені в Україну та чи не заборонені до використання або протерміновані, жодним державним органом не здійснюється.

Як наслідок, впродовж декількох років агропідприємства вносять на поля невідомі пестициди з літаків і штангових обприскувачів, часто поряд з житловими будинками і присадибними ділянками, всупереч вимогам санітарного та природоохоронного законодавства, без попередження місцевого населення та пасічників.

Внаслідок такої діяльності агропідприємств і фермерів у селах Рівненської, Житомирської, Черкаської, Тернопільської, Сумської та інших областей України масово гинуть бджоли, кролі, домашня птиця, дикі тварини, на городах селян знищуються посіви, кущі та дерева, а люди, і особливо діти, з симптомами хімічного отруєння звертаються за медичною допомогою.

Про зазначені факти варварського господарювання засоби масової інформації неодноразово повідомляли у сюжетах: <https://tsn.ua/video/video-novini/selyani-zvinuvachuyut-agrofirmu-yaka-kropila-polya-u-zagibeli-bdzhil-ta-poganomu-samopochutti-ditey.html>, <https://tsn.ua/video/video-novini/za-dobu-vsi-bdzholi-pasichnikiv-na-zhitomirschini-raptovo-vimerli.html>, <http://fakty.ictv.ua/ua/videos/vypusk-21-10-24-travnnya/>, <http://zik.ua/tv/video/84153>, <https://www.youtube.com/watch?v=C1xIKhPKIRM>, <https://www.youtube.c>

[om/playlist?list=PLxjLDopggYgYtV2YQz0ic-h5zo-liLr4L, https://1plus1.ua/tsn/video/vipusk-tsn1930-za-14-berezna-2017-roku-povna-versia](https://1plus1.ua/tsn/video/vipusk-tsn1930-za-14-berezna-2017-roku-povna-versia)

Протягом двох останніх років мешканці Рівненщини оббивають пороги різних державних органів, у тому числі і правоохоронних, скеровують десятки скарг і заяв про забруднення пестицидами довкілля. Однак вони до цього часу не домоглися захисту своїх прав на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Навіть, якщо за фактами забруднення довкілля пестицидами реєструвалися кримінальні провадження, то на сьогодні вони або закриті, або не розслідувані.

Не вистачає слів, щоб описати ту біль, з якою мешканці різних областей звертаються до нас за допомогою після того, як з сіл, у яких проводиться обробка полів пестицидами, батьки змушені вивозити своїх дітей до міст, коли на наступний день після оброблення пестицидами полів пасічники, заходячи до своїх пасік, плачуть як маленькі діти, вигрібаючи лопатами мертвих бджіл або коли при розтині тіла чотирьохрічної дитини патологоанатоми виявляють почорнілі печінку і нирки.

Токсичні пестициди знищують бджолині сім'ї, що в майбутньому може призвести до екологічної і продовольчої кризи внаслідок відсутності запилення рослин. Ще у 40-х роках минулого століття вчені прогнозували, коли вимруть бджоли, то через чотири роки після цього і загинуть люди.

Звертаємо Вашу увагу, що на засіданні Ради ООН з прав людини 7 березня 2017 року міжнародні експерти закликали до врегулювання поведінки з особливо небезпечними пестицидами, оскільки вони є причиною смерті 200 тисяч осіб у світі щорічно, викликають рак, хвороби Альцгеймера і Паркінсона, гормональні порушення, порушення розвитку і безпліддя.

Експертами також наголошено, що країнами, що розвиваються, не забезпечується належний контроль за використанням пестицидів. На превеликий жаль, до таких країн відноситься і наша країна. Агробізнес, користуючись безконтрольністю та безкарністю з боку держави, використовують дешеві, а можливо протерміновані або заборонені пестициди.

Україною підписано Угоду про асоціацію з ЄС. У відповідності до додатку ХХХ глави 6 розділу V цього документа Україна зобов'язується впроваджувати європейські підходи у сфері охорони довкілля, у тому числі щодо поведінки з небезпечними хімічними речовинами. У 2002 році Україна приєдналася до Роттердамської конвенції про процедуру попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі. Метою Конвенції є сприяння запровадженню спільної відповідальності та узгоджених зусиль Сторін у міжнародній торгівлі окремими небезпечними хімічними речовинами для охорони здоров'я людини та навколишнього середовища від потенційного шкідливого впливу.

Проте, на сьогодні Україною порушуються не тільки норми національного законодавства, але і вимоги міжнародних зобов'язань. Так, продукція, вирощена на полях України з неконтрольованим використанням та невідомим вмістом пестицидів, поки що успішно експортується до багатьох країн Європи і світу, а до нашої країни ввозяться і використовуються вже давно заборонені в Європі та у світі пестициди. До прикладу, дозволений до використання в Україні ацетохлор, заборонений в Європі, Росії, Білорусі та інших країнах. Відповідно, не прийнявши рішення про заборону використання ацетохлору, Україна може стати місцем утилізації цього пестициду.

Наукові дослідження показують, що пестициди здатні поширюватися у довкіллі на тисячі кілометрів, вони передаються з грудним молоком матері до дітей, вони були виявлені навіть у жирових тканинах пінгвінів. Тому для пестицидів немає жодних бар'єрів і кордонів, і проблема їхнього негативного впливу стосується кожного з нас.

Оскільки в Україні відсутній контроль за використанням пестицидів, і Ви пане

Президенте, і Ваші діти, і кожен депутат, і кожен громадянин України, не зважаючи на соціальний статус і статки, може зазнати негативного впливу від їхнього використання. Таким чином, порушується гарантоване право громадян України на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

Враховуючи, що гарантом цього права виступаєте Ви - вельмишановний пане Президенте, вимагаємо:

1. Скликати екстрене засідання РНБО України щодо прийняття рішення про заборону використання будь-яких пестицидів до моменту забезпечення контролю з боку держави за їхнім використанням.
2. Доручити Прем'єр-міністру України створити Міжвідомчу робочу групу для підготовки нормативно-правових актів з організації контролю, у тому числі лабораторного, за поводженням з пестицидами і агрохімікатами в Україні.
3. Доручити Мінприроди України переглянути Державний реєстр дозволених до використання в Україні пестицидів і агрохімікатів та заборонити використання небезпечних пестицидів у відповідності до рішення ФАО/ВООЗ.
4. Доручити Мінприроди України звернутися до Секретаріату Роттердамської конвенції з пропозицією про внесення небезпечних пестицидів з діючою речовиною ацетохлор до Додатку III Конвенції.
5. Доручити Мінприроди України підготувати позицію держави щодо незгоди на імпорт пестицидів, які передбачені Додатком III Роттердамської конвенції.

З повагою,

Директор Міжнародної
благодійної організації
«Екологія-Право-Людина»

Олена Кравченко

Голова Координаційної ради
Всеукраїнської екологічної
громадської організації
«МАМА-86»

Ганна
Голубовська-
Онісімова

Голова Національного
екологічного центру України

Ярослав Мовчан

Голова Громадської
організації «Бюро екологічних
розслідувань»

Дмитро
Скрильников

Директор Західного центру
Українського відділення
Всесвітньої лабораторії

Петро Грицишин

Голова Міжнародної благодійної організації «Зелене досье»

Тамара Малькова

Координатор з природоохоронної роботи Всесвітнього фонду природи (WWF) в Україні

Богдан Проць

Голова правління Громадської організації «Всеукраїнське братство бджолярів України»

Тетяна
Васильківська

Голова Ради Екологічного клубу "Край"

Галина Проців

Голова Громадської організації «Спілка пасічників м. Рівне та Рівненського району»

Богдан Лимар

Голова Ради Екологічної групи «Печеніги»

Сергій Шапаренко

Президент Львівської міської громадської організації «Екотерра»

Наталія Чоловська

Голова правління Громадської організації «Екологічні ініціативи»

Василь Пашко